

Boerderij & Water, de nieuwsbrief voor agrarisch ondernemers in het beheergebied van het waterschap Noorderzijlvest in Noord- en West-Groningen, Noord-Drenthe en het Lauwersmeergebied. Verschijnt twee keer per jaar.

Waterschap NOORDERZIJVEST

IN DEZE BOERDERIJ & WATER

- RESULTATEN ENQUÊTE
- GEDRAGSREGELS CONTROLES
- NIEUW MAAIBELEID
- GEVOLGEN LOZINGEN VOOR OPPERVLAKTE-WATERKWALITEIT
- INTERVIEW MET AGRARIËR OVER RIETSLOTEN
- VERGUNNINGEN: TOEPASSEN VAN GROND, ONDERHOUDSPADEN EN AFRASTERING, BEREGENEN
- AGRARIËRS ONLINE

AANLEG NATUURVRIENDELIJKE OEVERS

Op verschillende locaties in Groningen leggen we natuurvriendelijke oevers (ook wel nvo's) aan. Vaak in combinatie met kadeverhoging. Vorig jaar tussen Ten Boer en Ten Post en bij Rasquert. Nu wordt binnen de Ruilverkaveling Appingedam-Delfzijl meer dan 20 km aangelegd. Voor de aanleg kopen we grond aan en

we hebben succesvolle proeven gedaan met Groenblauwe diensten. In dat geval legt een agrariër op zijn eigen perceel samen met ons een nvo aan.

Noorderzijlvest wil voor 2015 ongeveer vijftig kilometer natuurvriendelijke oevers aan hebben gelegd. Dit verbetert de waterkwaliteit en maakt gebieden aantrekkelijker voor dieren om te verblijven. In (bepaalde gebieden) zijn we nog op zoek naar agrariërs die een natuurvriendelijke oever op hun perceel willen aanleggen. Wilt u meer informatie, mail dan naar agrariers@noorderzijlvest.nl.

Meer informatie: www.noorderzijlvest.nl/nvo.

WAT VINDT U VAN DEZE NIEUWSBRIEF?

Bij de vorige nieuwsbrief vroegen we u om een reactie op deze nieuwsbrief via een antwoordkaart. We wilden weten of we u op de juiste manier informeren met deze nieuwsbrief. We kregen meer dan 300 reacties met veel nuttige feedback. Dank daarvoor! Lees over de resultaten op pagina 2.

VOORJAAR 2014

Boerderij & Water

RESULTATEN ENQUÊTE OVER DEZE NIEUWSBRIEF

Het liefst per post

Ruim negentig procent wil de nieuwsbrief per post blijven ontvangen. Voor wie liever digitaal de nieuwsbrief ontvangt, mail naar agrariërs@noorderzijvest.nl. Vermeld uw naam en postadres, zodat we u van de adreslijst voor de papieren editie kunnen halen.

Kort versus meer diepgang

„Fijn dat er links worden gegeven waarop je verder kunt zoeken!” „Graag iets meer diepgang”. De bondige artikelen met verwijzingen naar meer informatie online, worden door een grote groep gewaardeerd. Daar tegenover gaven sommigen aan juist meer verdieping te willen. De nieuwsbrief biedt maar beperkt ruimte, voor meer diepgang verwijzen we naar websites en andere bronnen.

WAAR WE OOK VEEL VRAGEN OVER KREGEN

- **Belastingen.** Bij de aanslag van Hefpunt zit een folder met een uitlegtekening over de inkomsten en uitgaven van het waterschap. Op de website vind u uitgebreidere informatie hierover.
- **Werkzaamheden waterschap.** Wanneer en waar zijn we aan het werk? Bijvoorbeeld baggeren, maaien en ander onderhoud. Het verschilt per werk hoe we te werk gaan. Bij het nieuwe maaibeleid komt ook een kalender met wanneer we in een bepaald gebied werken. Grotere werkzaamheden zoals baggeren kondigen we bij omwonenden aan via een brief.
- **De kosten van deze nieuwsbrief.** We maken de nieuwsbrief tegen minimale kosten. Medewerkers schrijven de artikelen zelf en we printen het zelf op ons hoofdkantoor. U kunt ons helpen kosten te besparen door de nieuwsbrief digitaal te ontvangen in plaats van per post.
- **Algemeen nieuws van het waterschap.** Deze nieuwsbrief behandelt agrarisch nieuws. Wilt u meer algemene informatie en nieuws van het waterschap, kunt u onze website raadplegen. Ook kunt u zich inschrijven voor de algemene (digitale) nieuwsbrief via www.noorderzijvest.nl/nieuwsbrieven

Regels versus tips

Belangrijk onderwerp dat graag gelezen wordt, zijn wijzigingen in de wet. Maar vooral de tips en oplossingen om watervervuiling te voorkomen worden vaak genoemd als pluspunt. Als waterschap maken wij de regels niet. We handhaven ze maar denken graag met u mee. Bijvoorbeeld over de inrichting van uw erf om erfafspoeling te voorkomen.

Onderwerpen

We hebben veel ideeën voor onderwerpen aangedragen gekregen. Bijvoorbeeld meer over biologisch boeren, onze werkzaamheden als maaien en baggeren en de gevolgen van de gaswinning (bodemdaling en aardbevingen) op de waterhuishouding van agrariërs. We hebben meer dan genoeg onderwerpen verzameld voor de komende paar uitgaven.

Heeft u tips en oplossingen die interessant zijn voor andere agrariërs? Of zou u meer over een bepaald onderwerp willen lezen? U kunt een bijdrage leveren aan deze nieuwsbrief. Mail naar agrariërs@noorderzijvest.nl.

Een paar van de reacties die we ter harte nemen zijn:

„Blij met tips en oplossingen, niet alleen de regels!!!”

„Laat ook zien wat jullie voor de agrariërs doen in plaats van alleen zenden van regels.”

„Laat een boer aan het woord!”

AFRATERING LANGS TALUD EN DIJK

Koeien en paarden mogen niet op een talud of dijk lopen. Ze vertrappen de grasmatten en kunnen andere schade veroorzaken. Dat verzwakt een talud of dijk en dat brengt de waterveiligheid in gevaar. Heeft u paarden of koeien, dan is een afrastering langs een dijk of sloottalud verplicht. Beweiding door schapen is wel toegestaan.

AFRATERING OM HET TALUD TE BESCHERMEN TEGEN VERTRAPPING DOOR KOEIEN OF PAARDEN. SCHAPEN MOGEN WEL OP DIJKEN EN TALUDS GRAZEN.

ONVERWACHTS CONTROLEBEZOEK? DIT KUNT VAN ONS VERWACHTEN

Een brief van het waterschap, de toezichthouder komt onverwachts op bezoek of medewerkers van het waterschap rijden over uw land. Een paar voorbeelden die onbedoeld kunnen leiden tot frustratie of boosheid. Over het algemeen worden medewerkers van het waterschap Noorderzijlvest met respect behandeld. Maar soms krijgen onze medewerkers te maken met schelden, bedreigingen of zelfs geweld. Het waterschap accepteert dat niet en daarom aandacht voor onze gedragsregels.

Gedragsregels

- We behandelen elkaar met respect
- We staan elkaar op een correcte manier te woord
- We houden ons aan de afspraken die gemaakt zijn

Respect is de basis voor een succesvolle relatie tussen u en de medewerkers van het waterschap. Het is aan ons en aan u om elkaar met respect te behandelen en elkaar aan te spreken op het ontbreken van wederzijds respect. Dat betekent: geen geweld, geen grof taalgebruik, niet beledigen, geen racisme, geen intimidatie en begrip voor andermans beleving, gevoelens en eigendommen. Dat betekent ook het niet accepteren dat iemand je een onveilig gevoel geeft.

Melden ongewenst gedrag

Waterschap Noorderzijlvest gaat op een respectvolle manier om met u en uw eigendommen. We verwachten dat u ook op een respectvolle manier omgaat met medewerkers en materiaal van het waterschap. Voelt u zich niet respectvol behandeld door ons, dan kunt u bij ons een klacht indienen. Dat kan telefonisch via (050) 304 8911 of schriftelijk. Een externe klachtencommissie behandelt uw klacht. Krijgen wij te maken met ongewenst gedrag, dan melden we dat schriftelijk bij u. Bij ernstige gevallen doen wij aangifte bij de politie.

WAAROM CONTROLE ONAANGEKONDIGD?

We willen uw erf beoordelen in de dagelijkse praktijk. Dat werkt het best als onze toezichthouders onaangekondigd komen. Ze letten bijvoorbeeld op het goed 'bezemschoon' houden van het erf. Komt het bezoek echt niet uit, dan kunt u met de toezichthouder een afspraak maken.

AKKERBOUWER JAN DE JONGE PIONIERDE MET RIET IN SLOTEN

Steeds vaker laten boeren op het Groninger Hogeland riet in hun sloten staan. Sinds 2004 werkt het waterschap Noorderzijlvest samen met natuurvereniging Wierde & Dijk om rietsloten mogelijk te maken. Akkerbouwer Jan de Jonge uit Westernieland heeft er ruimschoots ervaring mee. Al in 2004 besloot hij als een van de eerste boeren in het kader van het project Kaandjes en Raandjes oud riet in zijn sloten te laten groeien. Zo kon hij een veilige plek bieden aan rietvogels, nachtvlinders, kikkers en ander dierenleven.

Door Ellis van Wees / vereniging Wierde & Dijk

Akkerbouwer Jan de Jonge uit Westernieland heeft er geen moment over hoeven twijfelen om mee te doen aan het project Kaantjes & Raandjes van Wierde & Dijk. Hij wilde maar al te graag oud riet in zijn binnensloten laten staan. „Ik heb al weer kleine karekieten tussen het riet zien zitten”, vertelt akkerbouwer Jan de Jonge. „Ik hoor ze elke dag volop zingen. Dat is prachtig om te horen en zorgt voor leven in de brouwerij.”

Met de jaren groeide het aantal kilometers riet in de sloten van de akkerbouwer. Tegenwoordig heeft hij op 130 hectare akkerbouwland 2,5 kilometer binnensloten oud riet staan. Meer boeren volgden zijn voorbeeld, anno 2014 ligt er meer dan 200 kilometer aan sloten met overjarig riet.

Jan de Jonge heeft een speciale relatie met riet en kent als geen ander de unieke eigenschappen ervan. „Ik ben opgegroeid met mijn ouders en broers op een boerderij in de Biesbosch. We hadden koeien, bouwland, maar leefden ook van de opbrengst van riet, wilgentenen en rijshout. Als jongen van zestien jaar ging ik op pad met een riethaak om riet te snijden of blad te hakken.”

In 1968 verhuisde De Jonge van de Biesbosch

naar Westernieland om opnieuw met een akkerbouwbedrijf te beginnen. Samen met zijn broers en neef bouwde hij een florerend akkerbouwbedrijf op. „De teelt van pootgoed, suikerbieten, uien en granen is de basis van het bedrijf,” zegt hij.

Meestal laat De Jonge begin januari het riet uit zijn sloten maaien door een loonwerker. „Zelf maai ik dan niet, omdat ik het te druk heb met het sorteren van pootaardappelen. Om de drie jaar maaien we het riet in eenderde van de sloten. Voor het riet is dat het beste vinden wij. Het wordt dan mooi stevig en rietvogels kunnen er goed hun nesten bouwen.”

Meestal groeit het riet goed, maar in 2010 was er een kink in de kabel. „Het riet was helemaal plat geslagen door hevige sneeuwval in de winter. Veel is dan ook kapot gegaan. Gelukkig komt dit maar zelden voor. Het meeste riet is teruggekomen en staat prachtig in de sloten.”

Meer informatie

Wilt u meer praktische informatie over de aanleg van rietsloten, neem dan contact op met de agrarische natuurvereniging Wierde & Dijk of het waterschap.

NIEUW MAAIBELEID: OPEN WATERGANGEN MET MEER FLORA EN FAUNA

Het komende maaiseizoen voeren we nieuw maaibeleid in. We gaan op plekken waar dat mogelijk is, het talud en de watergang minder vaak maaien. Dit extensievere beheer en onderhoud leidt tot meer diversiteit in planten en diersoorten in de watergangen en op de oevers. Dit heeft een positief effect op de waterkwaliteit.

Elk type watergang krijgt een passend beheerpakket. De maaipaden maaien we zowel voor als na de zomer. Met dit nieuwe maaibeleid blijven watergangen voldoende open, verruigen oevers niet en is er voldoende ruimte voor flora en fauna.

Meer informatie

We werken nu aan het nieuwe maaibeleid. Voor het maaiseizoen in juni begint, vindt u meer informatie hierover via onze website www.noorderzijvest.nl/werk.

GEVOLGEN VAN LOZINGEN VOOR DE OPPERVLAKTEWATERKwaliteit

Regelmatig komen wij lozingen van organisch materiaal en nutriënten tegen. Bijvoorbeeld mest, gier, zetmeel of melk. Dit geeft een verstoring van de ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater. Voor het afbreken van organisch materiaal is veel zuurstof nodig, waardoor zuurstofloos water kan ontstaan. Dit heeft gevolgen voor de bruikbaarheid van het oppervlaktewater als drinkwater voor het vee en sproeiwater voor de gewassen. Andere mogelijke gevolgen zijn stank en vissterfte. Dode vis tast de bacteriologische kwaliteit van het water aan.

MELD BEREGENING VOOR VOLDOENDE WATER IN DROGE TIJDEN

Gaat u in het voorjaar en de zomer beregenen? Vraag een watervergunning aan en meld het als u gaat beregenen. Zo kan het waterschap zorgen voor voldoende wassertoevoer in droge periodes. Meld beregeningslocatie, tijdstip en de hoeveelheid te beregenen water, 48 uur van te voren telefonisch (050) 304 89 11 of via e-mail owsb@noorderzijlvest.nl.

GEBRUIK ONDERHOUDSPADEN BIJ HOOFDWATERGANGEN

Paden langs hoofdwatergangen van het waterschap gebruiken we voor het onderhoud van watergangen. Onze machines rijden over deze (maai)paden en deponeren er maaisel op. In 2014 houden we extra toezicht op het gebruik van onderhoudspaden.

Wilt het onderhoudspad van het waterschap gebruiken, neem contact met ons op en vraag een vergunning aan. Bijvoorbeeld voor het aanleggen van een duiker, om de kant af te ploegen, het perceel te egaliseren of te draineren. We overleggen graag met u, zodat de paden in goede staat blijven en dat we er veilig gebruik van kunnen maken.

DIT SOORT SCHADE AAN MAAIPADEN WILLEN WE VOORKOMEN.
MELD HET ALS U EEN MAAIPAD WILT GEBRUIKEN.

SLOOT DEMPEN? TOEGANGSDAM AANLEGGEN? WIJ ADVISEREN U GRAAG OVER DE VERGUNNING

Voor veel activiteiten in de buurt van water heeft u een vergunning op grond van de keur nodig. Bijvoorbeeld als u een toegangsdam wilt aanleggen of een sloot wilt dempen. We adviseren u graag vooraf over de mogelijkheden. Dan weet u onder welke voorwaarden u een vergunning kunt krijgen.

Aandachtspunten watervergunning

- De activiteit mag de aan- en afvoer van water niet belemmeren. Bij de aanleg van de dammen kijken we daarom welke diameter duiker er moet komen en op welke hoogte.
- Als een sloot gedempt wordt, kunnen we minder water kwijt. Dit moet gecompenseerd worden, bijvoorbeeld door een andere sloot te verbreden. Zo houden we de bergingscapaciteit in een bepaald peilgebied op orde.
- De gevolgen voor de waterkwaliteit. Bijvoorbeeld in het materiaalgebruik. Dit is geregeld in het Besluit Bodemkwaliteit. Meer informatie hierover vindt u op meldpuntbodemkwaliteit.agentschapnl.nl.

NIEUW NIEUW NIEUW

AGRARIERS ONLINE

NIEUW NIEUW NIEUW

AGRARISCH NIEUWS OP WWW.NOORDERZIJVEST.NL

Op www.noorderzijvest.nl/agrariers staat veel praktische informatie voor agrariërs. Onlangs toegevoegd:

- Toolbox Emissiebeperking
- Kennisloket Erfafspoeling
- Absorberen van perssappen
- Voorjaarseditie Boerderij & Water (deze nieuwsbrief)

Op onze website staat ook algemene informatie en nieuws van het waterschap. Inschrijven voor de algemene (digitale) nieuwsbrief kan via www.noorderzijvest.nl/nieuwsbrieven.

TIP VOOR VEEHOUDERS: WWW.GOEDBOERENERF.NL

Website met tips en maatregelen hoe veehouders vervuiling van het oppervlaktewater en bodem door erfafspoeling kunnen voorkomen. Regels uit het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn in heldere taal uitgelegd. U kunt ook zelf tips en maatregelen aanleveren. www.goedboerenerf.nl

TWITTER MEE MET #AGRARIERNZV

Steeds meer agrariërs in Nederland zitten op Twitter. Sociale media betekenen voor veel agrariërs meer dan alleen maar leuk: voor de 'twitterboeren' betekent het een directe verbinding met de publieke opinie. Heeft u al eens een #felfie, een foto van uzelf op uw bedrijf, getwitterd?

Noorderzijvest zit ook op Twitter. Interessante informatie voor agrariërs twitteren we vanaf @Noorderzijvest met de hashtag #agrariernzv. Heeft u tips, vragen of gewoon een mooie foto rond het thema boerderij & water? Twitter mee met #agrariernzv.

Boerderij & Water digitaal ontvangen?

Stuur een e-mail naar agrariërs@noorderzijvest.nl.

Vermeld uw naam en postadres, zodat we u van de adreslijst voor de papieren editie kunnen halen.

Colofon

Waterschap Noorderzijvest
Postbus 18
9700 AA Groningen

redactie en opmaak: Noorderzijvest
fotografie: Noorderzijvest
Volg ons op twitter via @Noorderzijvest

nummer 5
voorjaar 2014
oplage: 3400

Hoewel deze nieuwsbrief met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kunt u er geen rechten aan ontleenen.